

Zákon o Národních kulturních komisích pro správu státního kulturního majetku č. 137/46 Sb.

16. 5. 1946, Praha

Tímto zákonem¹ se zřizují Národní kulturní komise při Ministerstvu školství a osvěty, na Slovensku při Poverenectvu školstva a osvety. Hlavním úkolem těchto organizací měla být správa státního kulturního majetku. Charakter tohoto majetku zákon současně vymezuje.

137.

Zákon ze dne 16. května 1946 o Národních kulturních komisích pro správu státního kulturního majetku.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

1/ Při ministerstvu školství a osvěty, na Slovensku při pověřenectvu školství a osvěty, se zřizují Národní kulturní komise jako ústřední orgány pro správu státního kulturního majetku (dále jen Národní kulturní komise).

2/ Národní kulturní komise jsou orgány státní správy, složené ze zástupců ministerstev školství a osvěty, vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu, Státního úřadu plánovacího a ministerstva národní obrany, na Slovensku ze zástupců příslušných pověřenectev, Plánovacího úřadu a ministerstva národní obrany; jejich další členy jmenuje ministr školství a osvěty z odborných znalců příslušných oborů.

§ 2

Národním kulturním komisím přísluší správa a využití majetku všech druhů, movitého i nemovitého, bez rozdílu doby vzniku, který má kulturní (uměleckou, historickou, vědeckou) hodnotu kteréhokoli stupně, jednak konfiskovaného

1. dekretem presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a německého národa,

2. dekretem presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy,

3. nařízením Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. nařízení SNR, o konfiskování a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, jednak ostatního státního kulturního majetku.

§ 3

1/ Za státní kulturní majetek (§ 2) se pokládá zejména tento státní majetek:

a/ pozemky, které mají charakter přírodní památky, přírodní rezervace nebo archeologické lokality,

b/ stavební objekty hodnoty umělecké nebo historické (zejména hrady, tvrze a jejich zříceniny, zámky, městské paláce a obytné domy, letohrádky a vily) i pozemky památkového charakteru s nimi související (zejména zahrady, parky, obory),

c/ movité věci hodnoty umělecké, historické nebo vědecké, a to jednotlivé předměty i jejich sbírky.

2/ Ministr školství a osvěty, na Slovensku v dohodě s pověřencem školství a osvěty, určí majetek, který se pokládá za státní kulturní majetek ve smyslu odstavce 1; pokud jde o zemědělský majetek, učiní tak v dohodě s ministrem zemědělství, na Slovensku též v dohodě s pověřencem zemědělství a pozemkové reformy.

§ 4

1/ Národní kulturní komise plní zejména tyto úkoly:

a/ zjišťují státní kulturní majetek a přejímají jej do správy,

b/ organizují odbornou správu státního kulturního majetku a udržují jej v řádném stavu,

c/ pečují o vhodné využití státního kulturního majetku,

d/ po případě zcizují některé movité věci se souhlasem ministrů školství a osvěty a financí.

2/ Národní kulturní komise mohou svěřiti správu státního kulturního majetku nebo dozor nad ním odborným korporacím, ústavům nebo jednotlivým odborníkům.

§ 5

1/ Úřady, orgány a osoby, které mají věci, prohlášené za státní kulturní majetek (§ 3, odst. 2), jsou povinny jej odevzdati Národním kulturním komisím, jakmile o to Národní kulturní komise požádají.

2/ Úřady, orgány a osoby, které věci uvedené v odstavci 1 nebo jejich části převedly do majetku třetích osob, jsou povinny se postarati, aby tyto věci nebo jejich části byly neprodleně

odevzdány Národním kulturním komisím; není-li to dobře možné, jsou povinny to oznámiti Národním kulturním komisím.

§ 6

Kdo státní kulturní majetek neodevzdá nebo se nepostará, aby byl odevzdán, nebo neučiní předepsaného oznámení (§ 5, odst. 2), bude potrestán na návrh příslušné Národní kulturní komise bez újmy soudního stíhání okresním národním výborem pro správní přestupek vězením do jednoho roku nebo pokutou do 1 000 000 Kčs nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty buď zároveň stanoven náhradní trest vězení podle míry zavinění až do jednoho roku.

§ 7

Všechny veřejné úřady, soudy, veřejnoprávní korporace a jejich orgány jsou povinny v mezích své působnosti podporovati Národní kulturní komise v jejich činnosti a spolupůsobiti při provádění jejich úkolů.

§ 8

1/ Ministr školství a osvěty vydá v dohodě s ministry vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu a národní obrany, (na Slovensku též v dohodě s příslušnými pověřenci a ministrem národní obrany) organizační a jednacích řády Národních kulturních komisí a vyhlásí je v Úředním listě ana Slovensku v Úředním věstníku.

2/ Ministr školství a osvěty, na Slovensku pověřenec školství a osvěty, zařadí do svých rozpočtů příjmové a výdajové položky spojené se správou státního kulturního majetku. Pokud však jde o správu objektů stavebních, zařadí příslušné položky do svých rozpočtů ministr dopravy, na Slovensku pověřenec dopravy a veřejných prací.

3/ K provádění úkolů Národních kulturních komisí obstará ministerstvo školství a osvěty potřebné síly administrativní, účetní, kancelářské a manipulační, jakož i potřebné kanceláře, sběrný a skladiště; na Slovensku učiní tak pověřenec školství a osvěty. Kdodržování stavebních objektů obstará administrativní a technické síly ministerstvo dopravy, na Slovensku pověřenectvo dopravy a veřejných prací.

§ 9

Nedotčena zůstávají ustanovení právních předpisů o pozemkové reformě, zejména zákona ze dne 16. dubna 1919 č. 215 Sb. o zabránění velkého majetku pozemkového, zákona ze dne

30. ledna 1920 č. 81 Sb., kterým se vydávají po rozumu § 10 zákona ze dne 16. dubna 1919 č. 215 Sb. zák. a nař. ustanovení o přidělu zabrané půdy a upravuje se právní poměr ku přidělené půdě (Zákon přidělový), zákona ze dne 12. února 1920 č. 118 Sb. o hospodaření na zabraném majetku pozemkovém a zákona ze dne 8. dubna 1920 č. 329 Sb. o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákon náhradový), jakož i právních předpisů uvedených v § 2.

§ 10

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři školství a osvěty, vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu a národní obrany.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r. Ďuriš v. r.

Nosek v. r. generál Hasal v. r.

Dr. Šrobár v. r. Dr. Pietor v. r.

generál Svoboda v. r.

Sbírka zákonů Republiky československé 1946, částka 56 vydaná 18. 6. 1946; publikovaná forma, tisk